

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพจิตในสถานศึกษาตามทัศนะของบุคลากร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จำนวน 182 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 2,173 คน จากโรงเรียนขนาดใหญ่ 1,157 คน โรงเรียนขนาดเล็ก 1,016 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง สุ่มจากประชากรแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตาราง R.V.Krejcie และ D.W.Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40) ได้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 326 คน ประกอบด้วยผู้บริหารและครูจากโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 174 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 152 คน โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 แบ่งชั้นประชากรตามขนาดโรงเรียน ได้ประชากรที่มาจากโรงเรียนขนาดใหญ่ 1,157 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 1,016 คน รวมทั้งสิ้น 2,173 คน

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งสิ้น 2,173 คน โดยใช้ตารางจำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie และ Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 326 คน

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดสัดส่วนตามขนาดโรงเรียนแล้วสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับสลากตามขนาดโรงเรียนจนได้จำนวนผู้บริหารและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างครบ 326 คน ตามรายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขนาด โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง		รวมกลุ่ม ตัวอย่าง
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
ขนาดใหญ่	55	1,102	13	161	174
ขนาดเล็ก	127	889	31	121	152
รวม	182	1,991	44	282	326

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือขึ้นเอง จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับขนาดโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษาตามทัศนะของบุคลากร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ ตามกรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2544 : 24) 5 ด้าน ประกอบด้วยด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านครอบครัว เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินงานสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดรูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถาม จาก เอกสาร ดำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อหา ภาษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีเนื้อหา ดังนี้

- 2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2.2 สภาพปัจจุบันปัญหาหาเสพติดในสถานศึกษา
- 2.3 การดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา
- 2.4 ปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

3. ออกแบบรูปแบบแบบสอบถาม และกำหนดประเด็นคำถาม ให้ครอบคลุมและสอดคล้องวัตถุประสงค์การวิจัย

4. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด มี 3 ตอน ใช้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข ในด้านรูปแบบ เนื้อหา ภาษา ให้สมบูรณ์

6. แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

6.1 นายสุพกิจ กงบูรณ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนนาสวรรค์พิทยาคม อำเภอบึงกาฬ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบเนื้อหาเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมถูกต้องของแบบสอบถาม

6.2 นายประภาส ศรีสุพล กศ.ม. (การวัดผลและประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนบ้านคลองเค็ม อำเภอบึงกาฬ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถาม

6.3 นายเสนอ รัมพณีนิล ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา) ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา 7 ว. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต เขต 3 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา เพื่อตรวจสอบเนื้อหา และความถูกต้อง เหมาะสมของข้อความที่ใส่

6.4 นายเคชา ลุนาวงค์ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนศรีวิไลวิทยา อำเภอศรีวิไล จังหวัดหนองคาย ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถาม

6.5 นายอร่ามศักดิ์ ชัยจิต กศ.ม. (ไทยคดีศึกษา) ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน โครงสร้างทางภาษา

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปเพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00

8. นำเครื่องมือที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจและแก้ไขแล้วไป (Try out) กับผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนปากคาดพิทยาคม โรงเรียนสมสนุกพิทยาคม โรงเรียนอนุบาลปากคาด โรงเรียนบ้านนาแดง และโรงเรียนบ้านห้วยไม้ซอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

9. วิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

9.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับรวมทุกข้อ (Item – Total Correlation) ได้ข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 30 ข้อ

9.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าแอลฟา 0.96

9.3 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริง แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จังหวัดหนองคาย เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือไปยัง ผู้บริหารและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จังหวัดหนองคาย ในการเก็บข้อมูลการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัย และแบบสอบถามไปส่งยัง ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จังหวัด

หนองคาย ด้วยตนเอง พร้อมนัดหมายวันเวลาเก็บแบบสอบถามคืนผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนตามวัน เวลา ที่กำหนด โดยผู้วิจัยไปรับที่โรงเรียนและที่ประชุมประจำเดือนผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จังหวัดหนองคาย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาด้วยตนเอง ปรากฏว่าได้แบบสอบถามคืนครบจำนวน 326 ชุด และสมบูรณ์ทุกชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้ง 326 ชุด ปรากฏว่ามีความสมบูรณ์ทุกชุด ได้ดำเนินการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาตามทัศนะของบุคลากร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาตามทัศนะของบุคลากร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยใช้ค่า t-test

3. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การแปลความหมายของข้อมูล พิจารณาจากค่าเฉลี่ย แบ่งช่วงระดับคะแนน 5 ระดับ ดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100) ดังนี้

4.51-5.00	หมายความว่า	การดำเนินงานหรือมีปัญหามากที่สุด
3.51-4.50	หมายความว่า	การดำเนินงานหรือมีปัญหา
2.51-3.50	หมายความว่า	การดำเนินงานหรือมีปัญหาปานกลาง
1.51-2.50	หมายความว่า	การดำเนินงานหรือมีปัญหาน้อย
1.00-1.50	หมายความว่า	การดำเนินงานหรือมีปัญหาที่น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้
 - 1.1 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 96)
2. สถิติพื้นฐาน
 - 2.1 ร้อยละ
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
 - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
3. สถิติสำหรับทดสอบความแตกต่างตัวแปรสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน โดย t-test (Independent Samples)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY